

NORMBLADEN PVH (GIDSEN VOOR GOEDE PRAKTIJKEN)

I. Toepassingsgebied: Hond (*Canis Lupus Familiaris*) - Socialisatie van een pup

Omdat alle pups van pasgeboren tot volwassen hond dezelfde kritieke fasen doorlopen, is het voor iedere hondeneigenaar goed ze te kennen. Waarom?, omdat een aantal van die fasen mede bepalend zijn voor de ontwikkeling van het gedrag op latere leeftijd.

Neo-natale fase (0-13 dagen):

De meeste tijd wordt slapend (70% van de tijd) en etend (30% van de tijd) doorgebracht. De pups zijn doof en blind, zij kunnen naar de moeder (warmtebron) toe kruipen; urine en ontlasting moet gestimuleerd worden evenals het eten.

Overgangsfase (13-21 dagen):

De pups beginnen met lopen, de melktandjes komen door en oogjes en oortjes gaan open. De pup leert zonder hulp te plassen en te poepen en begint zijn omgeving te onderzoeken; het leren is begonnen.

Eerste socialisatie fase (3-12 weken):

De ontwikkeling van:

1. sociale gedragspatronen t.o.v. mensen en andere honden.
2. onderzoeksgedrag.
3. zindelijkheid.

Na de 12e week sluit zich de eerste socialisatiefase, een slechte socialisatie is onomkeerbaar. Bij een gebrek aan socialisatie is angst niet op latere leeftijd te elimineren.

Tweede socialisatiefase of Angstfase (3-6 mnd):

In deze fase moeten eerder opgedane ervaringen worden bestendigd om te voorkomen dat de pup desocialiseert en alsnog angstig gedrag gaat vertonen bij onbekende prikkels. Op de leeftijd van ca 15 weken worden rangrelaties in roedel/gezin duidelijk.

Het eerste deel van de ontwikkeling van een pup speelt zich dus af bij de fokker. Uit onderzoek is gebleken, dat pups die reeds in hun vroege jeugd diverse prikkels

krijgen aangeboden later beter met spanning en frustratie kunnen omgaan, daarom is het kiezen van een goede fokker zo belangrijk.

Maar ook uw rol als nieuwe eigenaar is bij dit proces erg belangrijk. Hoe de pup zich geestelijk ontwikkelt hangt af of hij in deze gevoelige periodes de juiste ervaringen kan opdoen met mensen, andere honden, andere dieren en omgevingsprikkels. Alleen dan kan hij de eigenschappen van voorwerpen, geluiden en levende wezens leren kennen en ze als normaal gaan beschouwen. In boven genoemde fases hebben bepaalde ervaringen of het juist niet opdoen van bepaalde ervaringen een sterke blijvende invloed op het latere gedrag. Het onvoldoende gesocialiseerd raken kan zich uiten in probleemgedrag als angst- en vermijdingsgedrag maar ook angstagressie, met name met betrekking tot de categorie, waarmee de hond onvoldoende in aanraking is geweest.

Richtlijnen voor een goede socialisatie (3^e-12^e week)

Laat uw hond (3x tot 5x) kennis maken met:

- Andere mensen (man, vrouw, groot, klein, anders gekleurd, met hoofddeksels etc.).
- Andere dieren (konijn, kat, paard, schaap, fret, koe, hert etc.)
- Omgeving (tram, trein, bus, auto, winkels, markt etc.)
- Andere honden: herkenning van uiterlijke kenmerken van soortgenoten. (oren, staart, vacht, grootte, vorm van kop, tekening etc.)

Socialiseren, hoe doe je dat?

Nadat de pup bij de fokker is opgehaald breekt voor de eigenaar misschien wel het belangrijkste deel van de opvoeding aan. Op de eerste plaats is het goed u te bedenken, hoeveel, hoelang, waar en hoe u uw pup die diverse omgevingsprikkels gaat aanbieden. Uit de ervaring blijkt, dat mensen zich onvoldoende realiseren hoeveel informatie een pup te verwerken krijgt op zeer jonge leeftijd zonder steun van moederhond en/of nestgenoten.

Socialiseren op kinderen bijvoorbeeld. Het lijkt handig om met de pup naar de kleuterschool te gaan, veel kinderen in een klap. Het gevaar is, dat voor gevoelige pups dit inderdaad teveel kinderen zijn in een klap en dat de pup getraumatiseerd, in plaats van gesocialiseerd, raakt op kinderen. De leerervaringen moeten namelijk wel hanteerbaar zijn voor de pup, dus geleidelijk worden opgebouwd. Een gestreste hond kan niet leren. Begin eens met een of twee rustige kinderen. Ook voor pups die in een gezin gaan wonen waar kleine kinderen zijn, is het raadzaam het hondje voldoende rust te geven en kinderen en honden geleidelijk te wennen aan elkaar.

Hetzelfde geldt voor de markt. Ook hier veel mensen in een klap, ook hier is het verstandig voorzichtig te werk gaan en geleidelijk te wennen aan de hoeveelheid mensen en omgevingsprikkels tegelijk. Ten onrechte denken mensen vaak dat het feit dat zij eerder honden hebben gehad, het niet nodig is de nieuwe pup te socialiseren. Zij maken hier een denkfout. Iedere pup moet leren met de omgeving om te gaan. De rijke ervaring van de eigenaar met vorige honden staat hier los van.

Enkele voorbeelden:

Zo kunt u met een rustige pup die overal makkelijk slaapt langer onderweg zijn dan met een drukke/opgewonden pup. Bij de laatste is het belangrijk te zorgen voor voldoende slaap door de uitjes kort te houden.

Socialiseren op katten: zoek een poes die rustig is en niet wegrent; anders leert uw pup al op jonge leeftijd hoe leuk najagen is!

Socialiseren op de markt: neem uw pup op de arm vóórdát u de markt oploopt, er zijn veel benen, tassen en wielen van kinderwagens!

Socialiseren op het schoolplein: neem uw pup ook hier op de arm vóórdát u het schoolplein oploopt en laat hem vanaf die veilige plek kijken naar de rennende, lawaaïge kinderen met graaivingertjes.

Socialiseren op honden: zoek veilige leermomenten; op de hondenschool bijv. of vraag of u mee mag lopen met iemand met een rustige, sociale hond als rolmodel. Vergeet niet eerst aan de eigenaar van een onbekende hond te vragen of zijn hond sociaal is met pups. Door felle schrik of pijn kan uw pup een traumatische ervaring oplopen! Dat is niet wat u wilt.

Waar kunt u heengaan?

Uw pup is nog niet volledig geënt, blijf uit te buurt van drukke uitlaatplaatsen. Hoe lang mag een pup lopen? Kijk naar uw hondje. Oververmoei ze niet.

